

Competitiviteit Europa & België

Hoe maken we van onze innovatiekracht een hefboom om de VS en China het vuur aan de schenen te leggen? Dat is één van de thema's die aan bod komen in ons Trendrapport. BDO blikte samen met trendwatcher Tom Palmaerts vooruit naar 2030. We tonen hoe Belgische ondernemingen wendbaar en vol vertrouwen de toekomst mee vorm kunnen geven. Ons complexe ondernemingsklimaat zet hierbij nog te vaak een rem op onze unieke troeven.

Competitiviteit Europa & België

Europa bevindt zich in een spanningsveld. Enerzijds investeren we massaal in technologie, duurzaamheid en de groene transitie. Anderzijds botsen we vaak op schaal, snelheid en implementatiekracht. De Verenigde Staten en China zetten markten razendsnel naar hun hand met hyperkapitaal, agressieve commercialisering en een sterk industrieel beleid. Europa blijft vaker hangen in overleg en regulering. Belgische bedrijven voelen die druk dubbel: een kleine thuismarkt, hoge loonkosten en een complex regelgevend kader.

"België en, bij uitbreiding, Europa beschikken over uitzonderlijk talent en wereldklasse-innovatie, maar het ondernemingsklimaat is te vaak remmend in plaats van stimulerend. Bedrijven botsen op regelgeving, beperkte kapitaalstromen en trage besluitvorming. Wie hier onderneemt, heeft niet alleen visie nodig, maar ook doorzettingsvermogen om door de lagen van complexiteit heen te breken."

Peter Van Laer, CEO BDO Belgium

DE MID-TECH TRAP

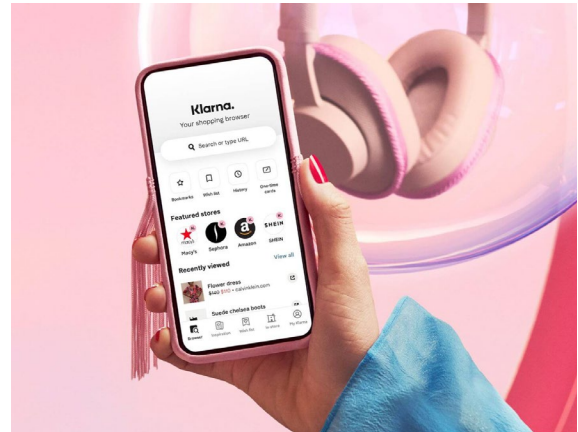
Europa belandt vaak in wat je een mid-tech trap zou kunnen noemen: een fase waarin het wel sterke technologie ontwikkelt, maar zelden doorstoot naar de schaal en marktexecutie van wereldspelers. Innovaties blijven steken in academische projecten of pilots, terwijl commerciële slagkracht ontbreekt.

Een belangrijke oorzaak daarvan is het structureel financieringsprobleem. In de VS is veel meer private equity en venture capital beschikbaar, waardoor bedrijven sneller opschalen en internationaal marktaandeel veroveren. In Europa moeten ondernemingen vaak met beperkte middelen dezelfde ambities waarmaken. Er ontstaan wel innovatieve ideeën, maar die krijgen internationaal moeilijker tractie. Niet vanwege het gebrek aan talent of technologie, maar door een combinatie van beperkte uitvoeringskracht en onderfinanciering.

DE RENAISSANCE

Europa maakt ondanks die gebreken een stille renaissance door. Bedrijven als Spotify, Vinted, Klarna en Lovable tonen dat Europese innovaties wél kunnen doorgroeien tot wereldmerken. We staan er vaak niet bij stil dat dit

Europese bedrijven zijn, maar samen vormen ze een overtuigend tegengewicht voor de dominantie van Silicon Valley en Shenzhen. Het bewijst dat onze innovatiekracht springlevend is, en dat de juiste mix van kapitaal, visie en doorzettingsvermogen wél leidt tot schaalbare succesverhalen.

VAN CHIPS TOT CELLEN

Naast de bekende Europese techspelers zien we ook dichtbij huis sterke voorbeelden van innovatie. België is internationaal toonaangevend in twee domeinen die de toekomst mee zullen bepalen: **microchips en biotechnologie**.

IMEC in Leuven geldt als een wereldreferentie in nano-elektronica en digitale technologie. Met duizenden onderzoekers en samenwerkingen met honderden bedrijven stuwt het innovatiecentrum mee de Europese ontwikkeling aan van de volgende generatie chips en AI-toepassingen. Die zijn cruciaal voor de technologische onafhankelijkheid van Europa en zijn een motor voor toepassingen in gezondheid, energie en mobiliteit.

Daarnaast behoort België tot de absolute top in biotechnologie. Ons land telt meer dan honderd gespecialiseerde bedrijven die samen een groot deel van de Europese omzet en investeringen vertegenwoordigen. Denk aan nieuwe geneesmiddelen, baanbrekend onderzoek en een sterke exportpositie in biopharma. Het succes zit niet alleen in de wetenschap, maar ook in de unieke samenwerking tussen universiteiten, spin-offs en industrie.

België is meer dan een kleine markt. Ons land is een broedplaats van wereldwijde innovatie die bewijst dat een Europese renaissance geen toekomstmuziek is, maar vandaag al volop bezig is.

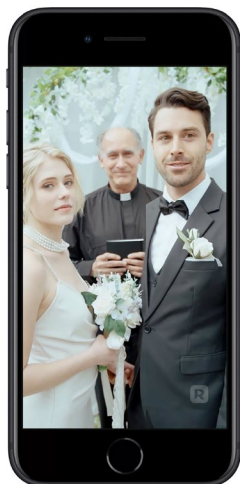
STRUCTUUR IN PLAATS VAN CHAOS

Ook in de aanpak van AI kiest Europa een eigen pad. Het AI Pact en de AI Act leggen duidelijke grenzen en verplichtingen op. Die regelgeving lijkt op korte termijn misschien een rem op innovatie, maar ze creëert tegelijk vertrouwen en voorspelbaarheid. Bedrijven weten waar ze aan toe zijn, investeerders krijgen duidelijkheid en gebruikers krijgen garanties rond veiligheid, privacy en ethiek. In een wereld waar vertrouwen steeds meer een concurrentiefactor wordt, kan Europa's strengere maar consistente kader een voordeel zijn.

DE STILLE INVLOED VAN AZIË

Competitiviteit gaat verder dan technologie en kapitaal alleen. Azië verovert steeds nadrukkelijker onze culturele ruimte. Onder Europese twintigers groeit de populariteit van korte dramaseries voor verticale schermen, vaak geproduceerd in China.

Deze zogenaamde soap shorts brengen niet enkel entertainment, maar ook subtiele waarden en narratieven naar jongere doelgroepen. Het illustreert hoe Azië niet alleen marktaandeel verovert, maar ook de codes van beleving en storytelling herschrijft. Europese merken moeten alert zijn. De concurrentiestrijd speelt zich niet alleen af in de fabriek of de boardroom, maar ook in de verbeelding van de consument.

REFLECTIEVRAGEN VOOR BEDRIJFSLEIDERS

- Hoe vermijd je dat jouw innovatie blijft steken in de mid-tech trap?
- Welke kansen zie je om vertrouwen als competitief voordeel in te zetten?
- Hoe kan je je strategie aanpassen aan een wereld waarin Aziatische cultuur en storytelling consumentenverwachtingen beïnvloeden?

"Hoewel het Europese ondernemingsklimaat soms complex is, ligt een belangrijk deel van het succes nog altijd binnen de invloedssfeer van bedrijven zelf. Organisaties die hun eigen wendbaarheid verhogen, vergroten hun kans om te groeien in een markt die steeds sneller beweegt. Wendbaarheid betekent niet alleen sneller beslissen, maar ook durven bijsturen, experimenteren en falen zonder verlamming door interne bureaucratie. Daarnaast wordt structurele vereenvoudiging een kritieke succesfactor. Bedrijven met minder managementlagen, duidelijke verantwoordelijkheden en gestroomlijnde processen reageren niet alleen sneller op veranderingen, maar creëren ook ruimte voor innovatie. Door complexiteit te reduceren, wordt tijd vrijgemaakt voor focus, creativiteit en strategische uitvoering. In een omgeving waarin internationale concurrenten vaak sneller opschalen, kan een eenvoudige en flexibele organisatie het verschil maken tussen stagneren of doorbreken."

Peter Van Laer, CEO BDO Belgium